

Aan: de gemeenteraad

Vergadering: 30 oktober 2017

Onderwerp: Onderzoeksrapport rekenkamer
'Subsidieverstrekingen in de gemeente Beesel'

Agendapunt:

STATUS RAADSVORSTEL

Uw raad wordt verzocht:

- Kennis te nemen van het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie getiteld 'Subsidieverstrekingen in gemeente Beesel' en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.

1. Aanleiding

De rekenkamercommissie voert gevraagd en ongevraagd onderzoek uit naar de effectiviteit en efficiency van het gemeentelijk beleid en organisatie. In dit kader heeft de rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar de wijze waarop de gemeente Beesel invulling geeft aan haar subsidiebeleid. Hierbij heeft de rekenkamercommissie gekeken naar 1) rechtmatigheid, 2) doelmatigheid en 3) doeltreffendheid van het subsidiebeleid. Bij rechtmatigheid heeft de rekenkamercommissie zich gericht op de geldende wet- en regelgeving. Bij doelmatigheid heeft zij gekeken naar de daarbij relevante (werk)processen en de kosten en bij doeltreffendheid heeft zij met name gereflecteerd op het beleid en de sturing van/naar de raad en de bijdrage die subsidies leveren in het behalen van de gemeentelijke beleidsdoelen.

Aanleiding

De gemeente Beesel beschikt over een Algemene subsidieverordening Welzijn volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) met bijbehorende uitvoeringsregels. De Awb is een Nederlandse wet die de algemene regels bevat voor de verhouding tussen de overheid en de individuele burgers, bedrijven en dergelijke. Op 11 oktober 2016 heeft wethouder Jacobs, portefeuillehouder Welzijn, in een informatieve werkvergadering van de raad uiteengezet hoe het proces van subsidietoewijzing werkt en welke soorten subsidie de gemeente onderscheidt. Desondanks blijft subsidieverstreking maatwerk. De Rekenkamercommissie vraagt zich dan ook af of de subsidie de juiste instellingen bereikt en of daarmee de gemeentelijke beleidsdoelen worden ondersteund. Daarnaast was het een vraag of het subsidiebeleid en de uitvoering hiervan nu voldoende objectief, navolgbaar en transparant is.

Doel van het onderzoek is geweest om antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre het subsidiebeleid van de gemeente Beesel voldoende rechtmatig, doelmatig en doeltreffend is vormgegeven. Voor het onderzoek is door de Rekenkamercommissie de volgende centrale vraag geformuleerd: *"In hoeverre is het subsidiebeleid van de gemeente Beesel voldoende rechtmatig, doelmatig en doeltreffend vormgegeven?"*

Het rapport "Subsidieverstrekingen in de gemeente Beesel is gepresenteerd aan de raadsleden, collegeleden en fractievertegenwoordigers tijdens een werkvergadering op 23 oktober 2017.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Conclusies

Rechtmatigheid

De rekenkamercommissie concludeert dat de rechtmatigheid van de subsidieverstrekking in de gemeente Beesel als positief kan worden beoordeeld. De ASV Welzijn is namelijk geënt op het ASV-model van de VNG en voldoet daarmee aan de Awb. Ook de uitvoeringsregels liggen in lijn met de ASV Welzijn. Daarnaast heeft de gemeente Beesel voldoende onderscheid gemaakt tussen 'reguliere' subsidie en ondersteuning in natura. Ondersteuning in natura is echter wel opgenomen in de subsidieboom en hier zijn geen voorwaarden aan verbonden, daar zowel in de ASV Welzijn als in de uitvoeringsregels het begrip ondersteuning natura niet terug komt. De gemeente Beesel geeft aan dat de ondersteuning in natura slechts personele inzet betreft vanuit de gemeente Beesel en dat alle subsidieontvangers geïnformeerd zijn over dit type ondersteuning. Alle subsidieontvangers kunnen hier gebruik van maken indien zij hier behoefte aan hebben. Tevens kan geconcludeerd worden dat, op enkele gevallen na, de subsidieaanvragen binnen de termijnen van de ASV worden ingediend en de juiste gegevens bevat. Het komt sporadisch voor dat subsidieaanvragen te laat worden ingediend en in sommige (uitzonderlijke) gevallen is dan toch besloten om de subsidie toe te kennen. In deze gevallen motiveert de gemeente Beesel in de beschikking waarom hiertoe besloten is.

Tenslotte kan geconcludeerd worden dat in de subsidiebesluiten consequent genoemd wordt aan welke uitvoeringsregel de subsidieaanvraag is getoetst en of is voldaan aan de subsidievoorwaarden. De gemeente Beesel beslist namelijk binnen de termijnen van de ASV of subsidieaanvragen al dan niet worden toegekend dan wel vastgesteld. In artikel 7:1 van de ASV Welzijn staat: "*Het college beslist op een aanvraag voor een eenmalige subsidie binnen 13 weken na ontvangst van de volledige aanvraag.*" Deze termijn wordt niet overschreden door de gemeente Beesel. Alle subsidiebesluiten zijn gemotiveerd vanuit het perspectief van rechtmatigheid. Daarnaast wordt, indien gebruik is gemaakt van de hardheidsclausule (maatwerk), uitgebreid gemotiveerd waarom deze clausule van toepassing is.

Conclusies doelmatigheid

Het subsidieproces is helder omschreven en wordt efficiënt uitgevoerd. Er is een beleidsondersteuner werkzaam die in de eerste fase de subsidieaanvragen behandelt en beschikt en na afloop de verantwoording van de subsidieontvangers en de aanvraag tot vaststelling behandelt. Daarbij geeft de beleidsadviseur inhoudelijke of bestuurlijke duiding als dat nodig is. Omdat de gemeente Beesel geen klassiek, opzichzelfstaand subsidiebeleid kent, heeft het subsidiebeleid ook geen doelen an sich. Als we kijken naar de uitvoeringsregels, dan valt op dat alleen in de uitvoeringsregel overgangsregelingen bepaalde doelen aangestipt worden, hoewel deze weer verwijzen naar de inhoudelijke beleidsnota. Tevens geldt dit in deze uitvoeringsregel niet voor elk beleidsterrein. De daadwerkelijke doelen zijn opgenomen in de inhoudelijke beleidsnota's. Op basis van een steekproef concludeert de rekenkamercommissie dat niet alle doelen SMART zijn geformuleerd in de beleidsnota's. De subsidieontvangers geven aan dat ze de samenwerking als meer dan prettig ervaren. Daarnaast ervaren zij het subsidieproces ook als helder en duidelijk. Wel geven zij aan dat de gemeente Beesel meer geïnteresseerd zou mogen zijn in de resultaten en het bereik van de gerealiseerde activiteiten. Tot slot blijft de gemeente Beesel binnen de gestelde subsidieplafonds en houdt ze een overzichtelijke en complete administratie bij. Uitzondering hierop is de registratie van afgewezen subsidies, welke ontbreekt.

Conclusies doeltreffendheid

De rekenkamercommissie concludeert dat het voor de subsidie-ontvangers helder is hoe ze moeten verantwoorden, doordat er een uitsplitsing is gemaakt naar bedragen. Ook wordt in de aanvraag beschreven welke activiteiten door de subsidieontvangers gerealiseerd gaan worden. Deze activiteiten komen ook in de subsidiebesluiten en subsidieverantwoording terug. Het wordt echter niet duidelijk aan welke gemeentelijke beleidsdoelen wordt bijgedragen door de subsidieontvangers. Dit is zowel afwezig in de subsidieaanvragen (waar enkel wordt gerefereerd aan de eigen visie en doelen) als in de aanvraag tot vaststelling (waar niet gerefereerd wordt aan de beleidsdoelen). Dit terwijl in artikel 5 lid 2 van de ASV Welzijn nadrukkelijk wel om gevraagd wordt ("in welke mate de activiteiten gericht zijn op de gemeente of haar inwoners en op door de gemeente vastgestelde doelen of beleidsterreinen"). Doordat deze informatie op dit niveau ontbreekt, heeft ook de raad hier onvoldoende zicht op.

De gemeente controleert en motiveert het verslag en de evaluatie van de subsidieontvangers. Dit is de grondslag waarop de subsidie al dan niet wordt vastgesteld. Zoals eerder geconstateerd, wordt in de subsidieaanvragen nauwelijks gerefereerd aan de bijdrage aan gemeentelijke beleidsdoelen. Er wordt bij de beoordeling van de aanvraag tot vaststelling ook niet aan gerefereerd. Tenslotte concludeert de rekenkamercommissie dat de informatie aan de raad relevant, toegankelijk en begrijpelijk is, maar dat de informatie aan de raad niet verhelderend is. Dit komt doordat de informatie geen inzicht geeft in de mate waarin de subsidies bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelen en ook niet beschrijft welke activiteiten de subsidieontvangers hebben gerealiseerd. Dit laatste is wel voorhanden bij de gemeente Beesel. De raad momenteel krijgt slechts totaalbedragen van alle verstrekte subsidies en informatie bij afwijkingen hoger dan € 25.000,- en grotere investeringssubsidies.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van deze conclusies heeft de rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen geformuleerd:

Aanbeveling 1: Update van de ASV

Het ASV-model uit 2013 is in de zomer van 2016 geüpdatet door de VNG. De aanleiding hiervoor dat in 2014 een nieuw Europeesrechtelijk staatssteunpakket in werking was getreden. Op hoofdlijnen is het ASV-model op zes punten gewijzigd. De rekenkamercommissie beveelt de gemeente Beesel aan om ook deze wijzigingen door te voeren in de eigen ASV.

Aanbeveling 2: Formuleren SMART-doelstellingen

Op basis van een (beperkte) steekproef heeft de rekenkamercommissie geconcludeerd dat niet alle doelen SMART zijn geformuleerd in de beleidsnota's. Zij beveelt de gemeente aan om de doelen zoveel als mogelijk in alle beleidsnota's SMART te formuleren.

Aanbeveling 3: Bijdrage aan gemeentelijke beleidsdoelen

Het is niet duidelijk aan welke gemeentelijke beleidsdoelen wordt bijgedragen door de subsidieontvangers. Dit is zowel afwezig in de subsidieaanvragen (waar enkel wordt gerefereerd aan de eigen visie en doelen) als in de aanvraag tot vaststelling (waar niet gerefereerd wordt aan de beleidsdoelen). Dit terwijl daar in artikel 5 lid 2 van de ASV Welzijn nadrukkelijk wel om gevraagd wordt ("in welke mate de activiteiten gericht zijn op de gemeente of haar inwoners en op door de gemeente vastgestelde doelen of beleidsterreinen"). Doordat deze informatie op dit niveau ontbreekt, heeft ook de raad hier onvoldoende zicht op. De rekenkamercommissie beveelt de gemeente Beesel aan om ook op het niveau van de subsidieaanvraag en subsidieverantwoording hier het accent op te leggen.

Aanbeveling 4: Inzicht voor de raad in activiteiten en resultaten subsidies

Tenslotte concludeert de rekenkamercommissie dat de informatie aan de raad relevant, toegankelijk en begrijpelijk is, maar dat de informatie aan de raad niet verhelderend is. Dit komt doordat de informatie geen inzicht geeft in de mate waarin de subsidies bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelen en ook niet beschrijft welke activiteiten de subsidieontvangers hebben gerealiseerd. Dit terwijl dat laatste wel bekend is bij de ambtelijke organisatie. Nu krijgt de raad slechts totaalbedragen van alle verstrekte subsidies en informatie bij afwijkingen hoger dan € 25.000,- en grotere investeringssubsidies. Zij beveelt dan ook aan om de raad, passend binnen de nieuwe P&C cyclus, zowel inzicht te geven in de bijdrage aan de gemeentelijke beleidsdoelen als de uitgevoerde activiteiten door de subsidieontvangers. Daarnaast beveelt zij aan dat de ambtelijke organisatie een lijst bijhoudt met afgewezen subsidies, met redenen ontleend.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

Niet van toepassing.

4. Toelichting

Niet van toelichting

- a. Financieel
Niet van toepassing.
- b. Juridisch
Niet van toepassing.
- c. Risico's
Niet van toepassing.

5. Visie Blij in Beesel

De rekenkamercommissie voert gevraagd en ongevraagd onderzoek uit naar de effectiviteit en efficiency van het gemeentelijk beleid en organisatie ten behoeve van haar inwoners, verenigingen en bedrijfsleven.

6. Toegankelijkheid

Niet van toepassing in dit voorstel.

7. Duurzaamheid

Niet van toepassing in dit voorstel.

8. Voorstel

Uw raad wordt verzocht:

- Kennis te nemen van het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie getiteld 'Subsidieverstrekingen in gemeente Beesel' en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.

Reuver, 12 oktober 2017

Aldus vastgesteld door de raad van Beesel in zijn openbare vergadering van 30 oktober 2017.

griffier,
E. Apeldoorn-Feijts

voorzitter,
P. Dassen-Housen

Meegezonden:

Onderzoeksrapport "Subsidieverstrekingen in de gemeente Beesel"
Bijlage bij onderzoeksrapport : bestuurlijk wederhoor